

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3563/22
31.1.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стевановић, председника већа, Радмиле Радић и Иване Марковић Радојевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Дејан Мартић, адвокат из Београда, ул. Алексе Ненадовића бр.1, против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Наташа Смиљанић, адвокат из Новог Сада, ул. Змај Јовина бр.23, ради утврђења ништавости уговора, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Другог основног суда у Београду П 3440/21 од 11.4.2022. године, у седници већа одржаној дана 31.1.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Другог основног суда у Београду П 3440/21 од 11.4.2022. године, у ставу првом, делу става другог изреке, којим је обавезан тужени да тужиљи исплати износ од 5.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан 26.6.2020. године и у ставу трећем изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Другог основног суда у Београду П 3440/21 од 11.4.2022. године, у преосталом делу става другог изреке, тако што се тужени **ОБАВЕЗУЈЕ** да тужиљи на износ главног дуга од 5.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, исплати законску затезну камату почев од 26.6.2020. године па до коначне исплате, обрачунато у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате, у року од 15 дана од дана пријема пресуде.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П 3440/21 од 11.4.2022. године, ставом првим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље, па је утврђено да је уговор о купопродаји моторног возила, који је закључен између тужиље, као продавца, и туженог као купца, оверен пред јавним бележником ... под УОП 1267-2020 дана 7.5.2020. године ништав, што је тужени дужан да трпи. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев тужиље, па је обавезан тужени да тужиљи исплати на име накнаде

материјалне штете износ од 5.000 евра у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан 26.6.2020. године, са законском затезном каматом почев од 26.6.2020. године, у року од 15 дана од дана пријема пресуде, под претњом принудног извршења. Ставом трећим изреке обавезан је тужени да тужиљи накнади трошкове парничног поступка у износу од 175.356,00 динара, у року од 15 дана од дана пријема писаног отправака пресуде, под претњом принудног извршења.

Против наведене пресуде, тужени је благовремено изјавио жалбу, побијајући исту у целисти, из свих законских разлога. Трошкове другостепеног поступка тражио је и определио.

Тужиља је доставила благовремено одговор на жалбу, а трошкове другостепеног поступка није тражила.

Испитујући правилност ожалбене пресуде у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” бр.72/11, 55/14, 87/18, 18/20 и 10/23 др Закона), Апелациони суд је оценио да је жалба туженог делимично основана, само у погледу валуте исплате законске затезне камате.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из одредбе члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 ЗПП-а, на које другостепени суд пази по службеној дужности, а жалбом туженог се неосновано указује да је приликом доношења ожалбене пресуде учињена битна повреда одредаба парничног поступка која је прописана чланом 374 став 2 тачка 12 ЗПП-а. Ово стога што је изрека ожалбене пресуде разумљива, не противречи сама себи, нити разлозима у пресуди, а у пресуди је наведено довољно разлога о битним чињеницама које су јасне и непротивречне, што значи да ожалбена пресуда нема недостатке због којих се не би могла испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, отац тужиље ВВ и тужени су били пријатељи пар година пре закључења уговора. ВВ је од туженог затражио новац који му је био хитно потребан с обзиром да је био у тешкој материјалној ситуацији јер је његовој супрузи због лошег здравственог стања била потребна хитна медицинска помоћ и лечење које је било скупо и у том тренутку због пандемије Корона вируса, а да би се могла на адекватан начин пружити медицинска нега, морала се искључиво обавити у приватним здравственим установама. ВВ је имао сазнања да тужени има контакте и у том смислу да може да обезбеди новац јер се креће у том кругу људи који имају новац и од туженог је затражио позајмицу у износу од 2.500 евра. Тужени је пристао да му позајми новац, али је тражио одређену гаранцију, односно обезбеђење за поврат зајма, и то у виду возила марке “Volkswagen” модел Поло, регистарских ознака ..., на тај начин што ће тужиља као власник предметног возила са туженим закључити купопродајни уговор по коме ће возило продати туженом по цени од 2.500 евра. Истог дана ВВ је дошао до туженог у двориште куће са марком возила “Volkswagen” модел Поло, оставио возилу у дворишту, па су аутом туженог заједно отишли до тужиље, односно до куће ВВ где је била тужиља и одатле су сво троје колима отишли до јавног бележника. Код јавног бележника ... су оверили уговор о купопродаји моторног возила под бројем УОП 1267-20 од 7.5.2020. године. Након

закључења и овере купопродајног уговора тужени је њеном оцу испред канцеларије јавног бележника исплатио износ од 300.000,00 динара, односно 2.500 евра, а потом су се аутом туженог сви вратили до куће ВВ, одакле се тужени са својим возилом вратио својој кући. Предметно возило је на дан закључења уговора о купопродаји предато туженом, а у возилу је остао GPS уређај за праћење возила, које је уградила тужиља и која је наставила да плаћа закупнину и задржала је један примерак кључа од предметног возила који је остао код оца тужиље ВВ. Тужени је 22.5.2020. године платио порез на пренос апсолутних права и саобраћајну дозволу променио на своје име, да би притом 2.6.2020. године одвезао ауто код ГГ у аутосервис ради поправке ситних оштећења, да би га спремио за продају, није га више враћао у своје двориште. Тужиља је тражила да отац врати новац туженом пре истека рока зајма, те је отац тужиље звао туженог да би му вратио новац и преузео возило, али је тужени одбијао сваку комуникацију. ВВ је одлазио код туженог и разговарао са његовим оцем и причао му за настали проблем. Затим је отишао код мајстора где се налазило возило и рекао за насталу ситуацију, а пре подношења тужбе тражио је да му тужени врати ауто, јер је то ауто од његове кћерке. Тужени је дана 24.6.2020. године дао овлашћење ГГ да у његово име и без његовог присуства може између осталог управљати возилом у земљи и иностранству, као и продати га и вршити пренос власништва на име купца, које овлашћење је оверено пред Јавним бележником ... под бројем УОП 2321/20 од 24.06.2020. године, да би 26.05.2020. године, тужени поднео захтев за промену власништва над аутомобилом који захтев је решен истог дана. Аутомобил је продао ДД преко овлашћеног лица ГГ за купопродајну цену од 5.000 евра и оверио купопродајни уговор моторног возила код Јавног бележника ... под бројем УОП 2401/20 дана 26.06.2020. године, а порез на пренос апсолутних права је плаћен 09.07.2020. године.

Све важне чињенице за доношење одлуке првостепени суд је потпуно и правилно утврдио изведеним доказима које је правилно оценио применом одредбе члана 8 ЗПП-а и она се жалбеним наводима туженог не доводи у сумњу.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право из одредбе чланова 63, 66 и 103 Закона о облигационим односима - ЗОО ("Службени лист СФРЈ" бр. 29/78, 39/85, 45/89 - одлука УСЈ и 57/89 "Службени лист СРЈ" бр. 31/93 "Службени лист СЦГ" бр. 1/03 - Уставне повеле и "Службени гласник РС" бр. 18/20) и оценио да је између тужиље и туженог закључен привидни односно фиктивни уговор о купопродаји возила који није имао за циљ да се изврши пренос права својине односно власништва на возилу марке "Volkswagen Polo" са тужиље као продавца на туженог као купца, већ је исти имао за циљ да се на тај начин закључењем таквог уговора о купопродаји возила прикрије уговор о зајму односно представљао је средство обезбеђења уговора о зајму између туженог као зајмодавца и ВВ као зајмопримца, те да је исти привидан и као такав ништав и не производи правно дејство.

Како је правилно и потпуно утврђено чињенично стање и примена материјалног права, те како је првостепени суд за своју одлуку дао разлоге које у свему као правилне и аргументоване прихвата и овај суд као другостепени, то се побијана пресуда детаљно не образлаже на основу овлашћења из члана 396 став 2 ЗПП-а.

Супротно жалбеним наводима, првостепени суд је правилно применио материјално право и то одредбу члана 109 и 141 Закона о облигационим односима, оцењујући да је предметни купопродајни уговор ништав и због тога што се у конкретном случају ради о зеленашком уговору, с обзиром да су кумулативно испуњена оба услова за постојање зеленашког уговора и то постојање стања нужде и тешког материјалног стања недовољног искуства на једној страни и да је друга страна то искористила и уговорила за себе или за неког трећег корист која је очигледно у несразмери са оним што другоме даје, те да је тужени знао да се отац тужиле налази у тешкој ситуацији.

Надаље, правилно је првостепени суд применио материјално право и то одредбу члана 154 и 155 ЗОО-а и закључио да је с обзиром да је уговор о купопродаји ништав, тужени није могао стећи право својине на предметном возилу, а да је тужилци која је власник возила отуђењем предметног возила тужени причинио штету, због чега је исти дужан да је надокнади у износу 5.000 евра односно у вредности возила у време закључења купопродајног уговора, те је у складу са одредбом члана 186 ЗОО-а тужени у обавези да на досуђени износ тужилци плати законску затезну камату из члана 4 став 1 Закона о затезној камати почев од 26.6.2020. године, односно од дана када је тужени отуђио предметно возило.

Неосновани су жалбени наводи туженог којима напада слободну оцену доказа првостепеног суда. Наиме, првостепени суд је правилно применио одредбу члана 8 ЗПП-а, којом је прописано да суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног поступка одлучује које ће чињенице узети као доказане, те установљено начело слободне оцене доказа које подразумева одсуство законом утврђених правила о избору доказа и њиховом рангирању према доказној снази и суду препуштено да изврши њихову савесну и брижљиву оцену и да према специфичностима конкретног случаја и резултатима конкретног истраживања, слободно и без формалних ограничења цени изведене доказе и формира своје уверење о доказаним, односно недоказаним чињеницама. Правилно је првостепени суд оценом изведених доказа у смислу наведене законске одредбе закључио да тужилци није имала намеру да са туженим закључи уговор о купопродаји возила, већ да је предметни уговор представљао начин да тужени кроз тај уговор добије писмену гаранцију, односно обезбеђење да ће отац тужилце ВВ вратити дуг по основу зајма туженом, а што је закључио на основу тога што је уговорена купопродајна цена од 300.000,00 динара (2.500 евра) за тачно онај износ који је тужени позајмио оцу тужилце, који износ је упола мањи од износа од 5.000 евра на колико је током поступка тужилци проценила вредност возила и за колико је возило и продато трећем лицу, као и да је туженом дат само један примерак кључа, а да је у колима остао GPS уређај, за који је тужилци наставила да плаћа закупнину, те је правилно оценио исказе парничних странака и исказ сведока ВВ самостално и у целини дајући довољне и јасне разлоге за оцену изведених доказа.

Без утицаја су на правилност ожалбене пресуде жалбени наводи у којима се наводи да тужилци није пружила ниједан релевантан доказ у виду уговора или уплаћене накнаде за наводну закупнину GPS уређаја који је остао у предметном возилу. Ово стога што је тужилци током поступка као доказ да је у колима остао GPS уређај, преко

којег је пронашла аутомобил, доставила локацију возила са GPS локатора који потврђује постојање уговора, те да је постојање уређаја у предметном возилу потврдио и сам тужени у својим исказима.

Апелациони суд је ценио и остале жалбене наводе али их посебно не образлаже јер налази да нису од утицаја на доношење другачије одлуке на основу овлашћења из члана 396 став 1 ЗПП-а.

Међутим, приликом одлучивања о законској затезној камати не износ главног дуга првостепени суд је погрешно применио материјално право имајући у виду да је одредбом члана 395 ЗОО-а прописано да ако новчана обавеза гласи на плаћање у некој страниој валути њено испуњење се може захтевати у домаћем новцу према курсу који је важио у тренутку испуњења обавеза а о чему другостепени суд води рачуна по службеној дужности. Стога је првостепена пресуда морала бити преиначена у преосталом делу става другог изреке и тужилји камата на износ главног дуга досуђена у динарској противвредности по средњем курсу Народне банке Србије на дан исплате.

На основу изложеног Апелациони суд је на основу овлашћења из члана 390 и 394 тачка 4 ЗПП-а и одлучио као у ставу првом и другом изреке.

С обзиром на исход спора и постигнути успех странака потврђена је и одлука о трошковима поступка садржана у ставу трећем изреке ожалбене пресуде, на коју није утицало преиначење камате у погледу валуте, а који су тужилји досуђени и одмерени правилном применом одредбе чланова 153 и 154 и 163 ЗПП-а као и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката важеће у време доношења одлуке те Таксене тарифе као саставног дела Закона о судским таксама важеће у време настанка таксене обавезе па је одлучено као у ставу првом изреке ове пресуде.

Како жалилац није успео у другостепеном поступку на основу одредбе члана 165 у вези са чланом 153 ЗПП-а одлучено је као у ставу трећем изреке.

**Председник већа-судија
Јелена Стевановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић